

KIS GAZDA. (Lásd a 102. lapon.)

7. szám. — 1878.

Ára negyedévre 1 frt. 40 kr.

XIV. kötet.

DEZSŐ ÉS KATICZA.

— Elbeszélés. —

(VI. folytatás.)

Z IJEDELEM újból meglepte s aztán az jutott eszébe, hogy mégis csak meg kell próbálnia kijutni az erdőből. Tegnap este azt hitte, hogy meghal . . . de ime, ez nem történt, ismét fölébredt, tehát meg kell kísértetni a menekülést, még pedig, visszaemlékezve a dada egy meséjére, oly módon, hogy többé nem szaladgál erre arra, hanem mindig egyenesen, csak egy irányban fog menni; így aztán majd csak kijut egyszer valahová emberek közé.

Megindult tehát és ment, amennyire csak birták gyöngye lábai. Nagyon, nagyon lassan birt előre jutni, mert egészen el volt bágyadva az éhségtől, megdermedve a hűvös, nedves éjjeli levegőtől, sőt meg is ázott a lába, melyet nem tudott éjjel behuzni a szűk kis oduba. Nedves ruhácskája rátapadt s egész teste borzongott a cipős reggeli szellő érintésére.

De azért csak ment tovább, végső erejét is megfeszítette, hogy kijusson az erdőből, mert tudta, hogy ha itt marad, bizonyosan el kell vesznie. Már jócskán fenn járt a nap az égen, midőn a kis leány végre nagy örömmel azt vette észre, hogy az erdő mindinkább ritkul . . . és nem sokára valóban kiért az erdő szélére, egy szép mezőre, melynek közepén megpillantotta a széles országutat.

— Hála Istennek! kiáltá, most már nemsokára otthon leszek. Ezen az uton eljutok valahová emberek közé, akik haza visznek . . . apácskámat ismerik messze földön!

Megfeszítette végső erejét s szaladt a mezőn keresztül az országút felé, — — de ez volt utolsó erőfeszítése, mert alig ért az ut szélére, fejét kábulni érzé, lábai roskadoztak s szegény kis Katicza ájultan rogyott össze.

Meddig feküdt így? azt soha sem tudta meg, valamint sokat nem tudott, nem értett meg abból, ami azután történt vele.

Az országúton, eléggé gyorsan baktatva, egy kétfogatu szekér közeledett, olyanféle könnyű utazó szekér, minőben egyszerűbb vidéki urak szoktak járni. A lovakat egy nem épen öreg, de mogorva arcú férfi hajtotta, a hátsó ülésen pedig egy öreges asszony ült, körülötte kisebb-nagyobb csomagokkal és bőröndökkel. Sokáig némán haladtak, mignem az asszony megszólalt:

— Soh'se hajtsd oly erősen a szegény lovakat . . . ráérünk . . .

— Oh persze, viszonzá a férfi dörmögve; inkább érijünk oda, hogy sem elmulasztjuk a vasuti vonatot.

— Oh, még van elég időnk. Aztán, tudja Isten, szinte szeretném, ha lemaradnék a vonatról. Csöppet sem kellemes az a dolog, a miben el kell járnom.

Válasz helyett a férfi még jobban a lovak közé csapott s a szekér gyorsan robbogott előre, midőn egyszerre a lovak megbokrosodtak és nem akartak tovább menni.

— No no, hát ezeket a lovakat mi lelte? dörmögé a férfi boszusan. Megijedtek valamitől . . . az ám! Ni, ott fekszik valami az uton! Mi lehet az?

A lovak megálltak s a kocsis leszállván, odasietett megnézni, mi fekszik az uton. Alig ért oda, meglepetve fölkiáltott:

— Egy kis leány! Teringgettét, ez ugyan rossz helyen fekszik itt . . . úgy látom, már meg is van halva!

— Dehogy, dehogy! szólta az asszony, ki szintén odasietett. Nem halt meg, csak elájult. Szegény gyermek! És nézd csak Gergely, szakasztott olyan, mint a kis Etelka volt . . . egészen olyan termete, az arca, a haja . . . mintha Etelka támadt volna föl sírjából.

— Bánom is én, dörmögé Gergely mindig egyformán boszusan. Csak siesünk, mert lekésel a vonatról.

— De csak nem hagyhatom itt ezt a kis leányt . . . nem! magammal viszem . . . mintha csak Etelka volna . . . valósággal egészen a kis Etelka . . . és a báró ur is azt fogja mondani, hogy ez az ő kis Etelkája.

Gergely gazda roppant furcsán meresztette szemeit, de nem szólta semmit; az asszony pedig fölemelte az ájult leánykát, beült vele a kocsiba s egy perczel később már ismét sebesen tovább hajtottak, magukkal vive Katiczát, — mert hogy az a talált gyermek Katicza volt, azt talán nem is kell mondanom.

Gergely most még inkább hajtotta a lovakat, hogy helyrepótolja a mulasztott időt s csak egyszer szólta hátra az asszonyhoz:

— Te lásd, Örzse, mit csinálsz azzal a gyerekekkel; én bizony nem tudom, minek vetted föl, ott hagyhattad volna, hadd vegye föl másvalaki.

— Csak te bizd reám, felelt Örzse asszony.

Ezzel a kocsiderékből előkeresett egy butykost és Katiczának, kit ölében fekvé tartott, néhány csöpp erős pálinkát öntött a szájába. A kis leány fölnyitotta szép kék szemeit és bágyadtan körülnézett.

— Még a szeme is épen olyan kék, mint Etelkéé volt! kiáltá Örzse asszony.

Katicza csodálkozva nézett az idegen nőre s félénken kérdé:

— Istenem! Hol vagyok!

— Légy nyugodt, kedves gyermekem, jó helyen vagy.

— Haza visznek, ugy-é?

— Természetesen . . . haza viszlek.

— Oh, mennyire fog apácska örülni!

— Fog bizony! Csak feküdjél csendesen; beteg vagy, de majd jobban léssz nem sokára.

— Oh igen, csak otthon legyek . . . akkor többé nem lesz semmi bajom.

A szegény kis leány bágyadtan hátra hanyatlott és becsukta szemeit. Örzse asszony adott neki egy darabka jó fehér cipót, melyet Katicza mohón megevett; aztán kapott megint néhány kortyot abból az erős pálinkából; a szesz égette ugyan torkát, de lenyelte, mert nagyon szomjas volt. És alig nyelte le, ismét kábulni kezdett a feje, egész teste zibongott s mozdulatlanul, majdnem eszméletlenül feküdt Örzse asszony ölében.

Örzse asszony fölbontotta a mellette levő csomagok egyikét és néhány darab száraz ruhácskát vett elő. Épen illettek Katiczára, mintha csak reá szabták volna. A kis leány engedte magát átöltöztetni, nem is tudta, mi történik vele. Ugyancsak bámult volna, ha maglátja magát az idegen öltözetben.

A nap már jó melegen sütött, midőn elérkeztek a vasuti állomáshoz, még elég korán, a vonat még meg sem érkezett. Gergely gazda lerakta a podgyászt, miben egy vasuti szolga segített neki. Ez, látva az Örzse asszony ölében fekvő gyermeket, részvétellel kérde:

— Ejnye, mi lelte azt a szegény leánykát? Hiszen halálsápadt . . . mért hurczolják magukkal?

— Oh, nincs neki semmi baja, felelé Örzse asszony gyorsan. Csak álmos nagyon, mert korán hajnalban keltünk utra; az ilyen gyerek nincs szokva az éfféléhez. Legisjobb, ha alszik.

Az jó is lett volna, ha szegény Katicza aludt volna; de ez nem álom volt, hanem bódultság a szesztől, melyhez ő szokva nem volt. Csinálhattak vele akármit, vihették a hová akarták, nem tudott róla semmit. — Gergely gazda, mikor a podgyászt lerakta a kocsiról, így szólt:

— No, Örzse, most már elég volt azzal a talált gyermekkel! Elhoztuk ide emberek közé, most hadd viselje más valaki a gondját, te pedig siess a pénztárhoz és válts jegyet, mert majd elkésel és nem jutsz el ma többé Budapestre.

Örzse asszony összerezent férje szavaira s néhány pillanatig gondolkozott. Ezt bizony meg is kellett jól gondolni még egyszer. Mit tegyen a talált gyermekkel? Rábizza Gergelyre? Az nem lehet, Gergely olyan durva, szívtelen ember, hogy nem viselné gondját egy fél napig sem. Itt hagyja a pálya-udvarban, hogy más valaki gondoskodjék róla ezentul? Ezt megtehetné . . . igen . . . de mégsem tetté, más valami terv fött a fejében.

Hirtelen odalépett a pénztárhoz és két jegyet váltott Budapestre.

— Mire való a két jegy? kérde Gergely, ki ezalatt már megfordította a kocsi rudját, föl is ült és épen haza felé indult.

— Magammal viszem.

— Magaddal viszed? És valjon mi nek? No, én nem bánom, te lásd, mit csinálsz, szólt Gergely gazda, lovai közé csapott és elhajtott.

Ha valaki keményen vallatta volna ekkor Örzse asszonyt, micsoda terve van a kis leánynyal, aligha tudott volna reá felelni. Mindenféle zürzavaros gondolatok jártak a fejében és most csak azt igyekezett elhítenni magával, hogy a kis leánykát nem hagyhatja itt, kénytelen őt magával vinni, majd aztán megválnak, mit tehet vele. Midőn tehát a vonat megérkezett, Örzse asszony ölébe kapta Katiczát, beült vele az egyik vasuti kocsiba, a mozdony nagyot füttyentett s egy pillanattal később már utban voltak Budapest felé.

A koci robogása egy pillanatra fölbresztette Katiczát; bámulva, zavartan nézett ismét szélyel s bágyadtan kérde:

— Oh . . . mi történik velem? Fejem szédül . . . a világ forrog velem . . . jaj mindjárt leesem . . .

— Csak feküdjél csöndesen, nem esel le . . . Majd jobban érzed magad, ha jót aludtál, csitítá Örzse asszony.

Könnyű volt a szegény kis leányt így biztatni, de neki nehéz volt a jó tanácsot követni. Feje nehéz, kábult volt a szeszitaltól, nem aludt, csak félig álétan

dölt hátra; testében pedig fájdalmat kezdett érezni, mert az éjjeli megázás jókora meghűléssel is járt. Igazán beteg volt s egy jószívű öreg ur, ki egy kocsiban ült velök, sajnálkozva így szólt Örzse asszonyhoz:

— Ez a gyermek beteg, mért hurcolja magával ilyen nagy utra?

— Dehogyan beteg! Csak álmos kissé,

egész éjjel nem aludt. Majd jobban lesz, mire megérkezünk Budapestre.

E pillanatban Katicza, nyugtalanul hánykodva Örzse asszony ölében, behunyt szemmel félig álmában mondá:

— Szegény Mócsi... nem tehetek róla... igyekeztem, de nem találtam; most Dezső meg fog ölni... Oh kedves Dezsőcském, várj holnapig!...

(Folytatása következik.)

HESS LÉGY!

HESS légy, ne szállj rá
Az én kis babámra!
Hess légy, takarodj,
Ne szállj a pohárba!

Abból iszik Piroska
Három kortyot, négyet,
Ezer csókot kapok én —
Amikor fölbred.

KIS GAZDA.

(Képpel a czimlapon.)

NINCS legelő, beszorultak
Gyapjas juhaim.

Nincs füvecske a vidéknek
Sikján, dombjain.

Ámde azért nem koplalnak:
Répa van elég.

Jó bundásom, azt rakok én
Most bőven eléd.

Ha nagyollod, fölapritom:
Kezemben a kés.

Meg is szódom. Nem is rossz tán
Igy a teelés.

KÉPEK KÖZÉP-ÁZSIÁBÓL.

— I. Győzelmes turkomán vezér hazaérkezése —

— II. Vándorló dervisek. —

(Képekkel a 108. és 112. lapokon.)

MINAPÁBAN elmondtam már egyetnást azokról a népekről, melyek Ázsia középső részein laknak, ma még két képet mutatok nektek róluk. Talán annál inkább szeretitek ezt látni, mert mai nap, tudom, sokszor halljátok emlegetni a mi vitéz török szomszédainkat, sőt sokan közületek már pénzt és tépést is küldtetek a szenvedő török sebesült katonák számára; azok a középázsiai népek pedig, habár nem épen törökök, de többé-kevésbbé rokon fajta néptörzsek, vallásuk ugyanaz. Rokonszenvünket azonban ezek nem igen érdemlik meg, mert fájdalom, sokkal miveltelembek, mondhatnám vadabbak.

Közép-Ázsiának ez a része több kisebb országra oszlik s mindegyiknek külön fejedelme van, ezek a fejedelmek pedig leginkább a háboruszkodásban lelik kedvüket. Némely országokban az egyes törzsek rendkívül szilaj és rendetlen módon élnek s főfoglalkozásuk rabló-kalandok-

ból áll. Különösen veszedelmesek a turkománok, kik még mai napig sem tudtak hozzászokni a békés, csöndes munkához. Vannak ugyan városaik, termékeny földjeik s a lakosság egy része otthon foglalkozik; de a harciasabb férfiak minduntalan összegyűlnek és utra kelnek kalandok után, különösen, hogy a kereskedő karavánokat meglepjék.

Hogy mik a karavánok, azt talán már tudjátok, régebben magam is elmondottam. Ezeken a tájakon ugyanis, mivel nagy pusztaságok terülnek el, melyeken nincs út, azután pedig mint veszedelmes magányosan utra kelni, a kereskedők, utazók egy-egy városban sokáig várnak, addig, míg összegyűlnek sokan, akik egy helyre utaznak; gyakran két-három ezer ember is van egy karavánban. nagyobb-részt jól fölfegyerezve. Ennyi utas és kereskedő természetesen sok értékes portékát, drágaságot visz, a vakmerő turkománok tehát lesbe állanak és megtámadják a karavánt, hogy a kincseket elszedjék. Ha sikerül a kaland, gazdag zsákmánnyal térnek haza s otthon nagy örömmel fogadják a győztes vezért, a prédán pedig megosztóznak.

E szilaj népek közt azonban mégis járhat egészen bátran valaki t. i. a vándorló dervis vagyis mohamedán hitű szerzetes. E dervisek rendesen nagyon siralmas alakok, rongyosak, piszkosak, inkább koldusokhoz hasonlók, de nagy tiszteletben részesülnek a népnél, mely mindenütt megvendégeli őket. A dervisek kisebb-nagyobb csapatokban bejárják szél-tiben az országot s elzarándokolnak a mohamedán szentek sírjához, ott imádkoznak s aki sok ilyen zarándoklást tett, azt különösen szent embernek tekintik és igen nagy szerencsének tartják, ha az ilyen dervis betér a házba és megáldja a családot. Aki pedig bántani merné az ilyen ájtatos zarándokot, azt halállal büntetnék a bírák.

A SZEGÉNY EMBER, A MEDVE ÉS A RÓKA.

— Tréfás mese. —

— Elmondja Boross Ilona. —

HOL volt, hol nem volt, egyszer valahol és valamikor volt egy szegény ember és ennek két tehénkéje. Mivel nem volt se lova, se ökre, hát egy napon a két tehénkével ment szántani. Amint az erdő mellett elhalad, egyszerre csak nagy bömbölést és makogást hall; bemegy az erdőbe, hogy megnézzé: mi lehet az? Hát látja, hogy ott egy nagy medve egy kis nyullal verekedik.

— No még ilyet se láttam életemben! mondja a szegény ember s oly jó izüen kaczagott, hogy majd megpukkadt bele.

— Ejnye te vakmerő, hogy mersz te rajtam nevetni? No, ezért meglakolsz; tehenestől megeszlek, rivallt rá a medve.

A szegény ember bezzeg most már nem kaczagott, s nagyon kérte a medvét, hogy ne egye meg; vagy ha már ennek mindenkép meg kell lenni, hát legalább

estig ne egye meg, a meddig fölszántja és beveti földjét, hogy szegény háza népe ne maradjon kenyér nélkül.

— No nem bánom, estig nem bánatalak; de akkor megeszlek.

Ezzel a medve elment, a szegény ember pedig szomoruan szántogatott.

Dél felé oda vetődött egy róka; észrevette hogy a szegény ember nagyon busul, kérdezte tehát tőle, hogy mi a baja? talán segíthetne rajta. A szegény ember elmondta hogy járt a medvével.

— Ha csak ennyi a bajod, azon én könnyen tudok segíteni, mondá a róka, semmi bajod se lesz, tehened is megmarad és még a medve bőre is a tied lesz. De mit fizetsz, ha megsegitelek?

A szegény ember nem tudta, mit ígérjen, mert nem igen volt miből, a róka pedig sokat kért. Végre megalkudtak egy kakasban és kilencz tyukban.

— No már most, szegény ember, hallgass reám! mondá a róka. Mikor majd a medve estefelé ide jön, ér. meghuzom magamat közel a bokorban, és kürtölök mint a vadászok szoktak. Akkor a medve azt fogja kérdeni: »mi az?« te pedig azt mondod: »vadászok jönnek.« Erre a medve megijed és kér, hogy bujtasd el. Te elbujtatod a zsákba és tanácsolod, hogy meg ne mozduljon. Én akkor kijövök a bokorból, s kérdem, mi van abban a zsákban? Te azt mondod: »szenes tőke.« Én nem akarom hinni, s azt mondom: »vágd abba a csucsba a fejszédet.« Te fölkapod

a fejszét és úgy a medve fejébe vágod, hogy mindjárt szörnyet hal. róka, eljött a kilencz tyukért és egy kakasért.

A szegény ember megörült ennek a jó tanácsnak és követte is. Minden úgy történt, a hogy a róka mondta: a medve póruul járt s a szegény ember megszabadult.

— Nem megmondtam, hogy így lesz? szólt ekkor a róka. Tanuld meg ebből, szegény ember, »többet észszel mint erővel.« De nekem most dolgom van sietek haza. Holnap reggel elmegyek hozzád a kilencz tyukért és egy kakasért. Otthon légy, mert különben megkeserülöd!

A szegény ember szekereére emelte a medvét s vigan tért haza.

Otthon jó vacsorát csapott, jót aludt reája, s nem nagyon félt a rókától, mert megtanulta tőle, hogy »többet észszel, mint erővel.«

Reggel alig nyitotta ki a szemét, már koczogtatott a

ATTILA LAKOMÁJA. (a 106. lapon.)

— Mindjárt kinyitom, mindjárt, csak felöltözöm, mondá a szegény ember.

Gyorsan felöltözött, de nem nyitotta ki az ajtót, hanem megállt a szoba közepén s elkezdett csaholni, mint a vadászkutya szokott.

— Te szegény ember, micsoda hang ez? Mi van oda bent? talán csak nem kopó? kérdé kívül a róka.

— Bizony kedves róka pajtás, ez kopó, még pedig két kopó; itt aludtak az ágy alatt; el sem tudom képzelni, honnan kerültek ide. Most megéreztek tégedet és ki akarnak rohanni, alig birom őket tartani.

— Csak addig tartsd, mig elfutok, felelt a róka ijedten; nem bánom, maradjon inkább a tied a kilencz tyuk is, a kakas is!

Mire a szegény ember kinyitotta az ajtót, a róka már tul volt erdön berken. Nagyot nevetett a szegény ember, s még most is nevet ha meg nem unta.

KORCSOLYA-DAL.

SZÁLLOK szállok mint a madár,
Nincsen előttem semmi határ,
Pedig a szárny nincsen a vállamon,
Ottan alant van
Vas papucsomban,
Ott van a korcsolya a lábamon.

ATILLA LAKOMÁJA.

(Képekkel az 104—105. lapokon.)

RÉGEKBŐL, történelemből ki ne ismerné Atillát, a hatalmas hun királyt, kitől minden népek reszkettek s ki magát »isten ostorá«-nak nevezte? Tudom mindnyájan olvastatok már róla, hallottatok a nagyszerű tettekről, melyeket végbevitt s melyek minket magyarokat leginkább érdekelnek, mert Atilla népe, a hun, a

magyarnak rokona és őse volt, ezt a szép Magyarországot, a melyben mi most élünk, először Atilla foglalta el és királyi székhelyét a Tisza partján ütötte fel.

Régen, nagyon régen volt ez, majdnem másfél ezer esztendeje. Köröskörül több nagy és hatalmas nép lakott, római, görög, góth, mindnyájan számosabbak, gazdagabbak mint Atilla hun népe. De azért Atilla nemcsak meg nem rettent tőlük, hanem sorban sikra szállt valamennyi ellen, legyőzte őket és kényszerítette, hogy neki adót fizessenek és évenként drága kincseket is küldjenek ajándéknak, ha jó barátságban akarnak maradni. Az egész világ rettegett Atilla nevének csak pusztá említésére is és hirtelvéneve fenmaradt azután sok száz esztendőn át egészen mostanig, és fenn fog maradni ezután is.

Atilla népe, mint gondolhatni, rendkívül vitéz és harcias volt s leginkább a háboruskodásban találta örömét; ha épen nem volt háboru, ami nagyon ritkán esett meg, akkor vadászatokkal telt az idő, Atilla király udvarában pedig nagyszerű vigalmak és lakomák folytak.

Milyenek voltak ezek a lakomák, arról maguk a hunok semmi hirt sem hagytak reánk, mert ők irással s effélével nagyon keveset törődtek; szerencsénkire azonban járt Atilla király udvarában több görög követ, kik aztán följegyezték, mit láttak és tapasztaltak a rettegett hatalmas hun király udvarában; az általuk megírt történetek fenmaradtak egészen mai napig és így tudjuk azt is, milyen módon folytak Atilla király lakomái.

Közel a Tisza partjához terült el a nagy hun vezér székvárosa, mely nem olyan házából állt, mint a mostani városok, hanem nagyobbrészt sátorokból. Legpompásabb volt természetesen a királyi tábor-palota, tele mindenféle drága kincsekkel, arany, ezüst, bársony holmikkal. Mikor lakoma volt, a nyitott szellős külső

tornácz
marczon
tónak t
részt ve
nyekből
a királ
ült trón
mialatt

Le
mikor e
és dalt
esatákr
Maga A
gyon
ilyenko
sokáig
rendese
adott a
többi v
hallgat
mind e
olyan v
ról a c
az öreg

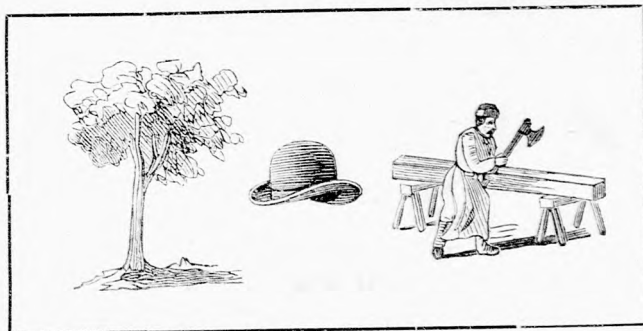
tornáczon gyültek össze a vendégek, a marczona hun vitézek, kiket a király méltónak tartott arra, hogy a vigalomban részt vegyenek. Arany serlegekből és edényekből ittak-ettek a vendégek, míg maga a király magas lépcsőzetes emelvényen ült trónusán és onnan nézte a vigalmat, mialatt fia lábaihoz simult.

Legfőbb része volt a lakomának, mikor előléptek a táltosok és dalnokok és dalt zengtek diadalmas csatákról, bátor hőskről. Maga Atilla király ezt nagyon szerette hallgatni, ilyenkor elgondolkozott, sokáig szótlan maradt s rendszeren gazdag ajándékokat adott a dalnoknak. De a többi vitézek is szerették hallgatni a hősi dalokat s mind el volt szánva, hogy olyan vitéz lesz, mint a kikeről a dalnokok zengenek; az öregek pedig meg hatot-

tan elgondolkoztak, sajnálva, hogy ők többé nem készülhetnek hőstettek elkövetésére, de örvendezve is, mert fiatalabb korukban ők voltak azok a vitézek, akikről a lantos dalt mondott.

Csak mikor Atilla megelégette a dalt, akkor lett vége a lakomának; de másnap aztán újra kezdték és addig folytatták, míg háboruba nem kellett indulni.

KÉPREJTVÉNY.

HÓPELYHEK.

ZUZMARÁZOS szakállu
Öregember kopogtat;
Kend az ott künn, tél uram?
Hát ne is várjon sokat.

Kendnek itt benn nincs helye,
Szép nyugodtan elmehet;
Itt örökös a tavasz,
Napvilága: szeretet.

Mondom, itt benn helye nincs;
Nos, mire vár még tehát?
Ejnye, de tolakodó;
Tüstént horója el magát!

II.

Hogy megharagudott
Erre a beszédre!
Az ablakot rázta,
Zörgette dühébe'.

Dörmögve megy tovább
A nagy utczán végig;
Pajkos hópehelyeckék
Tánczolja kísérik.

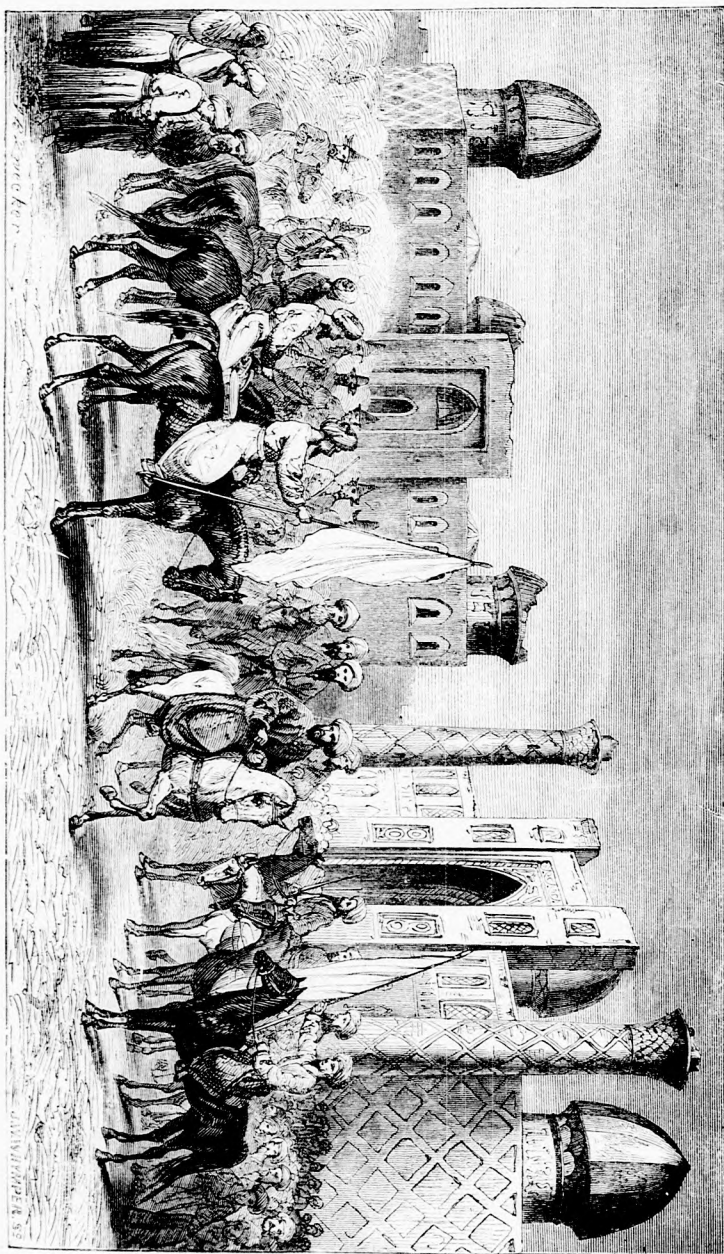
Nevesetek bátran
Az öreg szemébe;
Ha boldogok mások,
Mért haragszik érte?

III.

A vén tél a pusztára kimégyen
Föl és alá nyargalász dühében;
Ha egy bokor utjába áll neki,
Megtépázza, galyait tőrdeli.

De csakhamar megbékül ő megint,
A vidéken nyájasan széttekint;
Mosolygás ül mogorva arczára,
S felöltözik szép fehér ruhába.

Kálmán bácsi.

Képek Közép-Ázsiából: I. Győztes turkoman vezér háza érkezése. (Tázd a 109. lapon.)

A
mára
ban be

Fu
Ra
Fu
Ré
Bi
To

Roth
Schu
Börz
Weis
A na
dél
Egy
del
ut
gár

U
gáltatt
dök ne
szivü k

MEGH

A
mában

H e
Ilona, M
és Ilonk
day Em
Ilon és T
Bernstei
czér Vil

Kis Értésítő.

A vitéz török hadsereg sebesültjei számára a „Kis Lap” olvasói közül újabban beküldtek tép és adományokat:

Fuchs Ilonka, Budapestről;
Radó Mariska, M.-Gencsről;
Fuchs Adél, R.-Keresztúrról;
Révay István, Treposztóról;
Biró Irén, Tokajról.

Továbbá pénz-adományokat küldtek:

Rothschnek Jenő, Debreczenből	1 frt kr.
Schulpe György, Pozsonyból	2 » —
Börzsöny Klemé, Paksról	1 » —
Weisz Ferike, Miskolcraól	1 » —
A nagy-abonyi izr. iskola növendékei	1 » 60
Egy gyermek-színi előadás jövedelme (Budapesten, a nádor- uteza 12-ik számú ház egyik ma- gán lakásába)	7 » —
összesen	13 » 60

Ugy a tépést, mint a pénzt átszolgáltattam rendeltetése helyére s a szenvedők nevében köszönetet mondok a nemes-szívű kis adakozóknak.

FORGÓ BÁCSI.

MEGFEJTÉSEK ÉS MEGFEJTŐK.

A »KIS LAP« XIV. köt. 4-ik számában közölt rejtvény megfejtése:

»Tékozló.«

Helyesen fejtették meg: Balogh Ilona, Mangold Flórika, Király Kálmán, Reich Etel és Ilonka, Auer Albert, Rupp Lili és János, Buday Emma, Vadnay Margit és Tibor, Zinsenheim Ilon és Teréz, Goldstein Dezső, Hodossy Gedeon, Bernstein Sándor, Weisz Mariska és Klári, Spiczner Vilma, Oetl Anna, Winter Lajos, Boleman

Árpád, Schwarz Zsigmond, Karesai István és Gyula, Singer Janka, Egressy Ilona, Margit és Aladár, Falcsik Dezső, Gerlóczy Gyula, Hulitzius Anna és János, Kelemen Emma és Aranka, Kratochvill Dénes, Lusztig Janka, Hochman Jakab, Scheidl Károly, Szilágy Irma, Balogh Iréne, Filgut József, Messinger Jenni és Hugo, Fraenkel Józsika, Goldschmidt Jakab, Jaszenovics Izabella és Lajos, Tanos Margit, Fuchs Berta és Francziska, Krausz Imre, Braun Zsigmond és Juszt, Fésüs György, Deutsch Lajos, Perczel István, Kozma Mariska, Szentmarjay Ilona, Simonides Lujza, Grünhut Helén és József, Schmidl Laura, Farkas Oszkár, Domján Lajos, Stesszel Aranka, Blau Berta, Ebeczky Róza, b. Wásmer Hajnalka, Majláth Gusztáv, Krebsz Zoltán és Dezső, Paraszt András és Klein Bernát, Malatinszky György, Taussig Malvin és Róza, Góth Elek, Dusárdy Etel, Biró Margit, Bisztray Jóska, Szénási Emma, Pálffy Samu, Link Judit, Kohn Berta, Róza, Mórlicz és Áron, Dömötör László, Neumann Ferencz, Füchsl Ludovika, Kellner Luiza és Gyula, Halmágyi Bandi, Demeter Albert és Dezső, Popper Zsiga, Kürthy Ilka, Balogh Feri, Stenczinger Jenő, Scholtz Endre, Kirinyi Berta és Zelmira, Nánásy Ödön, Paulovics Amália, Emődy Laci, Sártory Szidónia, Maria és László, Bizony Leopoldine, Henger Béla, Merza Gizella, Sivó Jolán, Weisz Róza és Izidor, Remenyik Pólka, Révay Károly, Horváth Gábor, Müller Melanie, Siska Erzsike, Raisz Vilma és Aladár, Breier Mórlicz, Fon Dávid, Sternthal Irma és Ella, Báthory Pistika, Lintner Gizella és Géza, Hammersberg Miklós, Kohn Sándor és Ali, Sey Szilvesztrina, Nagy Ilonka, Margit és Ida, Weisz Száli, Schmidt Imre, Klein Ceczília, Weisz Anna és Emil, Halászy Aladár, Wallant Emilia, Fried Paulina, Horváth Etelka, Matyasovszky Marianna, Weisz Lajos, Rozenberg Ignác és Arnold, Jerusalem Emil, Hirkó Vilma és László, Stern Károly, Gyula és József, Weisz Ferike, Mojsisovics Vilmos, Dáni Béla, Nedeczky Palika, Rüdler testvérek, Neumann Ilona és Miksa, Margaréthen Ignác, Muraközy Ilonka, Édes Elémér, Klein Matild, Somlyódy László, Fülöp Regina és Kálmán, Königer Zoltán, Trefflik Róza és Feri, Karakasevics Mari és Olga, Révfy Anna, Brüll Samu és Géza, Rozenberg Mór, Klein Zsiga, Cserna Margit és Károly, Szentirmay Béla, Csiky Imre, Sellyey Ilona, Nagy Matild, Sipos Ilona és Fannika, Steiner Paula, Ede Károly és Lajos, Elsner Heléna és Aurél, Szapáry György, Király Irén, Polákovics Béla, Vámzer Károly, Rexa Arthur, Kronstein Mór és Sándor, Jancsó Lajos, Berman Mórlicz, Fröhzeitig Gábor, Hóbor Kálmán, Deutsch Ödön, Grünwald Gábor, Dessewffy Albert, Scholtz Erzsike, Vári Berta, Sándor és József, (ismétlem amit már sok-

szor mondtam, hogy sajátkezű irást kívánok, F. b.) Fuchs Adél, Szalay József, Mayer Amália, Köllner Károly, Ulrich Etelka, Horváth Malvin és Ödön, Tóth Mariska és Camilla, Farkas Jani, Rosinger Eugenia, József és Béla, Richter Józsa, Farkas Szeréna, Morvay Ilona és Berta, Lengyel Endre, Zákó Emma, Hevér István, Blaskovics Fridolin, Koller Ilonka, Somogyi Birike, Tar Klementin, Sulyovszky Adrienne, Pottyondy Ilon és Margit, Károly Zsiga, Mattyasovszky Hermína és Pista, Schiffer Imre, Buda Kálmán, Zney Julia, Jankovich Mariska, Grünhut Aurél, Szirmay Vilmos, Buday Pál és Sorok Géza, Mikolics Szeréna, Fráter Erzsike és Gizella, Buda Kálmán, Nobl Róza és Sarolta, Rozenbaum Lola, Csapó Dani, Zajzon János.

*

A »Kis Lap« 2. és 3-ik számában közölt rejtvények megfejtését utólag még sorabúdték: Csiky Imre, Steiner Paula, Ede, Károly és Lajos, Deutsch Ödön.

FORGÓ BÁCSI POSTÁJA

(Vege.)

Tar Klementia. Politika nem való nekünk. Akik a bírói székben ülnek, szintén jó magyar hazafiak. — **Dorina.** Hát biz az — néhány napi távollétünknek esett áldozatául. Most megint csak azt kell várunk, hogy kapóra jöjjön. A kurtará szabdalt s öreg betűvel kezdődő sorok korán sem mérkőzhetnek az egymás végébe ragasztott rendekkel, amelyekben több volt a költészet. — **Nagy Matild.** Az 1-ső régi; a 2-ik meg fog jelenni, még pedig mint képrejtvény. A 3-dik jelentéktelen. »Nagy« nevű sok van olvasóim között s nyilván nem egy Nagy Matild is. Kiki azonban az üzenet értelméből azonnal megtudhatja, neki szól-e? Az utolsó küldeményből egyet fölhasználok. — **Feketeházy Péter.** Hogy te is egy kis mesével szeretnél kedveskedni kis olvasó pajtásaidnak: azt írod egy levelező lapon. Az mind nagyon szép. De hát, kis ember, hol a mese? — **Toldy Eliza.** Nagy dolog az olyan kis lánytól s biztató a jövőre nézve. De még ez nem közölhető. Egyébkint »legforróbb« vágyaid sorába ne az tartozzék, hogy töledfűs jelent legyen már meg rejtvény a »Kis Lap«-ban. — **Bódy Lajos.** A hang el van találva; csak az hiányos még, amit rajta élénkel. Idővel telhetik jobb is. — **Nánásy Ödön.** A közepét nem értettem meg. Mit jelent ott az a saktábla, kockás szövet; vagy mi? Ezt írd meg nekem, kis barátom. S ezen hogy »mogyorós«, miért ütköztél meg? Tán likas volt? Vagy azon ütköztél meg, mert »magyarós«-nak volt írva? Nyugodjál meg: így is, amugy is he-

lyesen van mondva: mint p. o.: ismeret, ösmeret, esmeret, üsmeret. A két utóbbi nem szokásos ugyan már, de azért nem kevésbé magyaros. (Nem mogyorós!) — **Mikolits Etelka.** Elmés földvány. Ki fogom adni. — **Cohn Gizella.** Nieritz Gusztávnak fordításban. Még pedig jó régen. Tehát későn járnánk vele. Különben, amint a tanár ur is észrevehette, a »Kis Lap« nem közöl fordított beszélyeket, mesét csak kivételesen s vajmi ritkán. — **Haller Irma és Hermin.** Hogy oda került, ez csak azt mutatja, hogy — ellenkezőleg a legtöbb küldeményvel — azt a rejtvényt nehezebbnek ítéltém, mint a milyen a »Kis Lap« fogalom-körével megegyez. Ha egyesek akadnak köztetek, akik már érettebb elmének örvendenek, ez csak kivétel. De nekem a többséget köll szem előtt tartanom. Különben nem ért m. örömötök mennyiben volna megcsönkítva az által, hogy nevetek a megfejtők sorában nem fordulhat elő már most. Hiszen ha itt, a »Kis Lap«-ban jelent volna is meg rejtvénytek, csak nem küldtetek volna be neveteket egy olyan rejtvény megoldóinak névsorába, a mely rejtvény a magatok szerzeménye? — **K. M. B** és egy ○ mennyiben jelentheti ezt, hogy »Breskerek«, föl nem foghatjuk. Persze hogy a B után a cs-nek kellene következni. De ezt a rejtvényt egy kis lányka, 7 éves, már rég beküldötte, meg is jelent. Maga a széthányt írás, a mocskos papíros, melyet levelezésre használ, nem kívántatja meg velünk a további érintkezést. Tisztátalan papírosra írni levelet a szerkesztőséghez ép oly vétség a jó modor ellen, mint piszkos inggel lépni tisztességes társaságba. Ezt a »tanítónak« meg kellett mondanunk; tán jó hasznát fogják venni tanítványai. — **Neumann Béla.** Ha lesz érkezésem, az egyiket nyélbe fogom ütni. — **Kramás Margit és Ilona.** Kivánságtok azóta teljesedésbe ment. — **Hj. Prandtner József.** Melyik hős az, kinek arczképét ohajtanád birni? Leveledben nem említéd. A többi is zavaroska. — **Vári Sándor.** Csinos írás, régi vagy könnyű dolgok. — **Gutman Hermína.** Bizony, a kedves szüléknek igaza van. Fölserdült hajadonnak már nehezebb olvasmány való. A szeretetreméltó sorok mindamelltt jól estek. — **Bodóla Irma.** Ha nem m á s o l a t a rajz, mindenesetre feltűnő tehetségre vall. Erre nézve szeretném a fölvilágosítást, mielőtt a rajzot átadnám a művészeknek. — **Györy Tibor.** Egy már megjelenhez hasonlít. Nevet tisztán olvashatólag kell írni. A jó kivánságokért fogadd őszinte viszonzásomat. — **Stern Gyula.** A 3-ikra talán sort keríték, de más alakban. — **Muraközy Ilonka.** Ügyes. Meg fog jelenni. — **Dáni Béla.** Részben mind benne volt már a »Kis Lap«-ban. Az egyes apró eltérések azoktól, a melyeket közöltem, nem nehezítik meg

elégge, l
Gyula. E
csak tart
Z. B. Ir
Forgó b
Ha e fö
dek kéré
det, de es
Sárfly I
Megfelel
Adler E
Ilona. A
ámde le
megfejtés
zární vag
megjelen
alkalomm
István.
azok a föl
Addig a
mér. Biz
is mondja

iff. Fésű
ves apád
a kérését
küldene n
a »Kis L
hez. — M
körül hé
Észerint
Béla. A t
a m. évi
sitő« czim
mesét ne
ban szive
Mariska.
hányi bá
küldd el
már nem
meg vele
van. Val
rajz kis l
No kis v
Sártory
náltatom.
zella. A
ség. Csak
őszinte k
nyire jók
művésznél
eredeti m
ha olyan

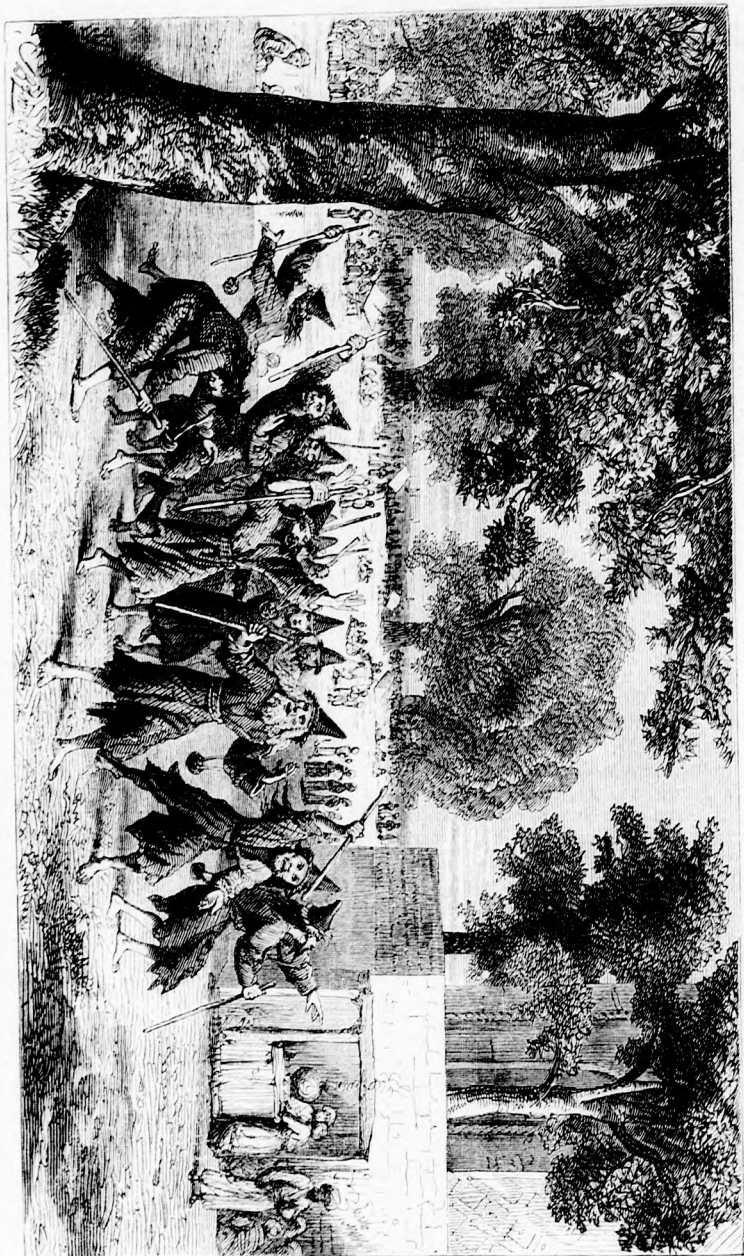
elégge, hogy ujakul beválhatnának. — **Epstein Gyula.** Kedves leveledet köszönöm. Örömet nemcsak tartalma, de csinos irálya által is okozott. — **Z. B. Irmát** nem ismerek. Irá ki teljes nevedet. Forgó bácsival farsangon sem köll álezáskodni. Ha e fölszólításnak eleget tettél, szívesen engedek kérésednek s köszönettel fogadom arczképedet, de csak úgy ha . . . nem lesz előtte álarcz. — **Sárfly Elek.** A dolgozatot bátran beküldheted. Megfelel-é, majd elolvasás után mondom meg. — **Adler Pál.** Levelkéd igen jól esett. — **Hajós Ilona.** Azt írod hogy a rejtvényt megfejtetted; ámde levelkédben nyoma sem volt magának a megfejtésnek. Nyilván elfelejtetted a levélbe zártni vagy benne följegyezni. Már most, miután megjelent a megfejtés, későn is járnál vele. Más alkalommal szemesebb légy, kis lányom. — **Heves István.** Tudnom szükséges, megjelentek é már azok a föladványok, melyeket küldöttél, vagy sem. Addig a közlés függőben marad. — **Édes Elemér.** Bizony fáznak mi is, ha nem fütünk. Hogy is mondja a nóta?

*Télen nagyon hideg van,
Nyáron nagyon meleg van,
Soha sincs jó idő,
Mindig esik az eső.*

ifj. Fésüs György. Örvendek örömödnék. Kedves apádnak megsughatnád Forgó bácsinak azt a kérését, hogy fia pajtásainak gyönyörűségére küldene már valami kis elbeszélést vagy versikét a »Kis Lap«-ba. Mert bizony ő jól ért az ilyeshez. — **Majláth Gusztáv.** Homér születési helye körül hét görög város perlekedik még ma is. Eszerint Smyrna sem bizonyos. — **Táchauer Béla.** A török sebesültek javára küldött 50 krod a m. évi XIII. kötet 25. számának »Kis értesítő« című rovatában van megnyugtázva. A mesét ne folytasd. Mint szorgalmad jelét azonban szívesen fogadtam az elejét is. — **Radó Mariska.** Megjegyzésedet közölni fogom Kohányi bácsival. — **Fuchs Adél.** A kis diákot küldd el hozzám, akkor talán ráismerek. Mert már nem emlékezem rá, hol ismerkedtem volna meg vele. — **Király Irén.** Kellemetlen szaga van. Valami illatosabb nem jutott eszedbe? A rajz kis lánytól elég ügyes. — **Emödy Lajos.** No kis vitéz, hogy sikerültek a vizsgák? — **Sártory László.** A furcsa kis rajzot megcsináltatom. Jót nevettem rajta. — **Lintner Gizella.** A számrejtvény közlését tiltja a szerénység. Csak így négy szem között fogadd érte őszinte köszönetemet. A képrejtvények többnyire jók s nagyobb részüket át is adtam a rajzművészeknek. — **Kohn Sándor és Ali.** Ha az eredeti magatoké, közlöm. — s. I. Jó volna, ha olyan hosszú nem volna. — **Kengyel**

Endre. Tán megrajzoltatom. — **Szentiványi Anna.** Bizony kis lányom, azt, amit anynyira sürgetsz: magyar gyermek-szindarabokat, fájdalom! nem küldhetek . . . mert nincs. A Károlyi féle »Szünórák«-ban van egy, amely tán megfelelné igényeteknek; de ez régi könyv, elfogyott s legjobb esetben antiquariusság útján lehetne megszerezni. E végből fordulj »Rosenberg testvérek ódondászatához« (Budapest, egyetem-utca); ez összeköttetéseinél fogva, tán megszeresheti. — **Holitscher Á.** A vezetékneved csak A betű? A beküldött dolgok közül az első már régen megjelent s a második, bár szintén igen régi, tán mint maga Róma: második jelentésénél fogva nem való gyermek-lapba. — **B. E. (Flkz.)** Türelmet kerünk. A jókora kézíratesomó elolvasásán nem eshetünk át egy könnyen. — **Lehóczky Gyuri.** Ha van, csak küldjed. Szegevény török testvéreinknek, fájdalom! még soká lesz szükségök a tépésre. A háborúnak egyelőre vége ugyan, de a kórházak tele vannak sebesültekkel. — **Szirmay Vilmos.** Kigondolva jól van, de kevés a köszönet benne, mert csak rá köll nézni s legott kitalálja a Gyügyü Miska is. — **Schiffer Imre.** Az efélet nem elég kieszelni, de csinos formába is kell öltöztetni, mert hiszen minden összetett szó alkalmas az ilyen rejtvényekre. — **Sz. G. (Öcs.)** Alkalmilag s némi szükséges változtatásokkal. A másikat rendbe hoztuk. *Közölhetők:* **Hóbor Kálmán és Halasy Sámuel** küldeményei. Egy s más okból, m-r' vagy már ismeretesek, vagy nagyon is könnyűek, *nem közölhetők* a következők küldeménye: **Merza Gizella, Scholtz Endre, Elbeczky Róza, Zinzenheim Ilon és Teréz, Steiner Paula és Ede, Fischer Ödön, Veszler Manó és Filesz Imre.**

A »Kis Lap.« t. előfizetőit figyelmeztetjük **Hirhäger Károly** könyvkötő műhelyére (Budapest, a m. t. Akadémia bérházában) hol jutányos áron és diszesen kötik be a nevezett lap akár egész-, akár féléves folyamait. Egyegy kötet ára, bármily színű angol vászonban, a lap tartalmát jelző arany vagy ezüst nyomattal: 60 kr. Magunk győződtünk meg a be-kötések csi-járól és tartósságáról. S egy oly lap, mint a »K. L.« tán megérdemli, hogy évről évre diszesen bekötve ékesitse minden magyar család olvasó asztalát.

Képek Közép-Ázsiából: II. Vándorló dervisek. (Lásd a 102. lapon.)

Felelős szerkesztő: *Forgó bácsi*. Kiadó-hivatal: Budapest, barátok-tere, 7-ik sz., Athenaeum-épület.
 Budapest 1878. Nyomtatja a kiadó-tulajdonos: Athenaeum irodalmi és nyomdai részv. társulat.
 Megjelen hetenként egyszer, 16 oldalon.